

HUMAN RIGHTS WATCH

Neue Promenade 5
10178 Berlin
Tel: +49 30 259 30 610
Fax: +49 30 722 399 588

EUROPE AND CENTRAL ASIA DIVISION

Hugh Williamson, *Director*
Rachel Denber, *Deputy Director*
Benjamin Ward, *Deputy Director*
Veronika L. Szente Goldston, *Advocacy Director*
Anna Sevortian, *Director, Moscow Office*
Tanya Lokshina, *Deputy Director, Moscow Office*
Jane Buchanan, *Senior Researcher*
Giorgi Gogia, *Senior Researcher*
Emma Sinclair-Webb, *Senior Researcher*
Judith Sunderland, *Senior Researcher*
Lydia Gall, *Researcher*
Yulia Gorbunova, *Researcher*
Mihra Rittmann, *Researcher*
Steve Swerdlow, *Researcher*
Eva Cosse, *Research Assistant*
Viktoria Kim, *Coordinator*
Annkatrin Tritschoks, *Associate*

ADVISORY COMMITTEE

Catherine Zennström, *Chair*
Jean Paul Marthoz, *Co-chair*
Henri Barkey
Gerhart Baum
Rudolf Bindig
Alexander Cooley
Stephen Del Rosso
Felice Gaer
Michael Gellert
William Gerrity
Miklós Haraszti
Alice H. Henkin
Jeri Laber
Walter Link
Masha Lipman
Helena Luczywo
Jane Olson
László Jakab Orsós
Arjan Overwater
Can Paker
Colette Shulman
Leon Sigal
Malcolm Smith
George Soros
Mark von Hagen
Joanna Weschler

HUMAN RIGHTS WATCH

Kenneth Roth, *Executive Director*
Michele Alexander, *Deputy Executive Director, Development and Global Initiatives*
Carroll Bogert, *Deputy Executive Director, External Relations*
Jan Egeland, *Europe Director and Deputy Executive Director*
Iain Levine, *Deputy Executive Director, Program*
Chuck Lustig, *Deputy Executive Director, Operations*

Walid Ayoub, *Information Technology Director*
Emma Daly, *Communications Director*
Barbara Guglielmo, *Finance and Administration Director*
Peggy Hicks, *Global Advocacy Director*
Babatunde Olujobi, *Deputy Program Director*
Dinah Pokempner, *General Counsel*
Tom Porteous, *Deputy Program Director*
James Ross, *Legal & Policy Director*
Joe Saunders, *Deputy Program Director*
Frances Sinha, *Human Resources Director*
James F. Hoge, Jr., *Chair*

HUMAN
RIGHTS
WATCH

HRW.org

Προς τον υπουργό Νίκο Δένδια

Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77, Αθήνα
Ελλάδα
μέσω Φαξ: +30 210 691 7944

13 Νοεμβρίου 2012

Αξιότιμε υπουργέ κ. Δένδια,

Με την παρούσα επιστολή, εκφράζουμε τη στήριξή μας στην πρωτοβουλία που αναλάβατε για τη συγκρότηση ειδικών αστυνομικών μονάδων αντιμετώπισης της ρατσιστικής βίας. Θεωρούμε ενθαρρυντικό το γεγονός ότι στις 29 Οκτωβρίου 2012 παρουσιάσατε σχέδιο προεδρικού διατάγματος με σκοπό τη σύσταση Τμημάτων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας εντός των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, καθώς και Γραφείων Αντιμετώπισης Ρατσιστικής Βίας εντός Τμημάτων Ασφαλείας, τα οποία θα έχουν ως αποστολή την πρόληψη και δίωξη εγκλημάτων αυτού του είδους. Αξιοποιώντας την ευκαιρία αυτή, θα θέλαμε να διατυπώσουμε τις παρατηρήσεις μας επί του σχεδίου προεδρικού διατάγματος και να προτείνουμε καίριας σημασίας μέτρα τα οποία θεωρούμε αναγκαία, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των εν λόγω μονάδων στην ανάλυση του ανησυχητικού αυτού φαινομένου που συνιστά η ξενοφοβική βία στην Ελλάδα.

Η Human Rights Watch δημοσίευσε τον Ιούλιο του 2012 την έκθεση με τίτλο *Μίσος στους δρόμους: Η ξενοφοβική βία στην Ελλάδα*, στην οποία καταγράφονται επιθέσεις αυτόκλητων ομάδων πολιτοφυλακής σε βάρος μεταναστών και αιτούντων άσυλο, κυρίως στο κέντρο της Αθήνας. Από την έρευνά μας διαπιστώθηκε η ύπαρξη σοβαρών ανεπαρειών στον τρόπο απόκρισης της Ελληνικής Αστυνομίας στις επιθέσεις αυτές. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται η αποθάρρυνση των θυμάτων από την υποβολή εγκλήσεων, η αποτυχία να εντοπισθούν, να προληφθούν, να καταγραφούν και να διερευνηθούν κατά τρόπο άρτιο πιθανά εγκλήματα μίσους, καθώς και η έλλειψη εξειδικευμένης εκπαίδευσης.

Εντολή και πεδίο αρμοδιότητας των μονάδων

Επισημαίνουμε ότι το άρθρο 1 του σχεδίου προεδρικού διατάγματος ορίζει ως αποστολή των νέων αστυνομικών μονάδων «την πρόληψη και δίωξη

αδικημάτων που διαπράττονται σε βάρος προσώπων ή ομάδας προσώπων αποκλειστικά και μόνο λόγω της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής ή του θρησκειώματός τους». Η εν λόγω διατύπωση φαίνεται να περιορίζει την εντολή των αστυνομικών μονάδων σε εγκλήματα όπου το φυλετικό, εθνοτικό ή θρησκευτικό μίσος θα αναγνωρίζεται ως το μοναδικό κίνητρο κατά την τέλεση αξιόποινης πράξης. Ο εν λόγω περιορισμός θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανεπαρκή αναγνώριση και διερεύνηση σύνθετων εγκλημάτων όπου οι δράστες είχαν μεικτά κίνητρα, συμπεριλαμβανομένου, πλην άλλων, του ρατσιστικού ή ξενοφοβικού αισθήματος. Το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), το οποίο έχει αποκτήσει σημαντικό βαθμό εμπειρογνωμοσύνης σε ό,τι αφορά τα εγκλήματα λόγω προκαταλήψεων, συνιστά σθεναρά την υιοθέτηση ενός νομικού πλαισίου και μιας προσέγγισης στον τομέα της αστυνόμευσης που θα αναγνωρίζει την αντικειμενική ύπαρξη μεικτών κινήτρων κατά την τέλεση εγκλημάτων αυτού του είδους.ii

Σας καλούμε να τροποποιήσετε τη σχετική διατύπωση στο προεδρικό διάταγμα, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αστυνομικές μονάδες είναι ρητά επιφορτισμένες με τη διερεύνηση κάθε εγκλήματος το οποίο φαίνεται ότι διαπράχθηκε «εν όλω ή εν μέρει» λόγω προκαταλήψεων.

Επίσης επισημαίνουμε ότι το άρθρο 1 του σχεδίου προεδρικού διατάγματος περιορίζει την εντολή των αστυνομικών μονάδων σε αδικήματα που διαπράττονται σε βάρος προσώπων λόγω της φυλετικής ή εθνικής καταγωγής ή του θρησκειώματός τους. Εντούτοις, ο ελληνικός Ποινικός Κώδικας διασφαλίζει την προστασία προσώπων έναντι εγκλημάτων μίσους βάσει και του γενετήσιου προσανατολισμού. Παρότι δεν αποτέλεσε αντικείμενο της έρευνάς μας, η Human Rights Watch εκφράζει την ανησυχία της για καταγγελλόμενες απειλές και επιθέσεις σε βάρος λεσβίων, ομοφυλόφιλων, αμφιφυλόφιλων και διαφυλικών ατόμων στην Ελλάδα. Σας καλούμε, ως εκ τούτου, να διασφαλίσετε ότι οι αστυνομικές μονάδες διαθέτουν σαφή εντολή να αναγνωρίζουν και να διερευνούν εγκλήματα που διαπράττονται σε βάρος προσώπων βάσει του εκτιμώμενου ή πραγματικού γενετήσιου προσανατολισμού τους, της ταυτότητας του φύλου τους και της έκφρασης του φύλου τους.

Οργάνωση, στελέχωση και εκπαίδευση

Η ορθή οργάνωση, η κατάλληλη στελέχωση, οι σαφείς διαδικαστικές κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και η επαρκής εκπαίδευση είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των νέων μονάδων. Η Human Rights Watch εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι το σχέδιο προεδρικού διατάγματος δεν αποσαφηνίζει επαρκώς κανένα από τα σημεία αυτά.

Το σχέδιο προεδρικού διατάγματος προβλέπει τη σύσταση δύο Τμημάτων εντός των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, αρμόδιων μεταξύ άλλων για τον συντονισμό με τα «Γραφεία Ρατσιστικής Βίας» των Τμημάτων Ασφαλείας. Από το κείμενο δεν καθίσταται σαφές εάν ανάλογα Γραφεία θα συσταθούν σε όλα ή μόνο σε ορισμένα αστυνομικά

τμήματα στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης ή σε άλλους νομούς της Ελλάδας, καθώς και βάσει ποιων κριτηρίων θα γίνεται η επιλογή. Σας καλούμε να διευκρινίσετε το εν λόγω σημείο στο διάταγμα και να παράσχετε σαφές χρονοδιάγραμμα σχετικά με τον ακριβή χρόνο σύστασης των Τμημάτων και των Γραφείων.

Θεωρούμε λυπηρό το γεγονός ότι στο σχέδιο διατάγματος δεν προσδιορίζεται επίσης ο αριθμός των αστυνομικών υπαλλήλων που θα στελεχώσουν τα τμήματα και τα γραφεία, ο τρόπος επιλογής των υπαλλήλων αυτών, καθώς και το είδος εκπαίδευσης που θα λαμβάνουν. Σας καλούμε να καταρτίσετε σαφείς κατευθυντήριες γραμμές και πρότυπα για την επιλογή του προσωπικού που θα αποσπασθεί στις νέες δομές. Το σύνολο του προσωπικού που θα διορισθεί στις μονάδες αυτές θα πρέπει να λαμβάνει υψηλή ειδικευση σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση των θυμάτων εγκλημάτων μίσους, καθώς και τον εντοπισμό, τον τρόπο απόκρισης και τη διερεύνηση πιθανών εγκλημάτων μίσους, συμπεριλαμβανομένης, πλην άλλων, της ρατσιστικής και ξενοφοβικής βίας.

Επίσης, σας καλούμε να συμπεριλάβετε στο προεδρικό διάταγμα ρητή διάταξη που θα προβλέπει την υποχρέωση κατάρτισης και υιοθέτησης σαφών διαδικαστικών κατευθυντήριων γραμμών για τη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές θα πρέπει να διανέμονται στους υπαλλήλους που θα στελεχώσουν τα τμήματα και τα γραφεία.

Διασφάλιση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη

Η Human Rights Watch με ικανοποίηση διαπιστώνει ότι οι μονάδες θα υποχρεούνται να «ενημερώνουν άμεσα» την αρμόδια εισαγγελική αρχή για την ύπαρξη τυχόν καταγγελιών και να παρεμβαίνουν αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν υποβολής σχετικής έγκλησης, μήνυσης ή καταγγελίας στη διερεύνηση εγκλημάτων μίσους. Από την έρευνά μας αποκαλύφθηκε ότι τα θύματα ξενοφοβικής βίας αντιμετώπισαν σημαντικές δυσκολίες στην προσπάθειά τους να καταγγείλουν ποινικά αδικήματα και να κινήσουν τις έρευνες της αστυνομίας. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε ότι η αστυνομία ενεργεί μόνον σε περίπτωση που το θύμα υποβάλλει έγκληση, ενώ εξίσου συστηματικά αποθαρρύνει τα θύματα από το να προβούν σε τέτοιου είδους ενέργειες. Σας καλούμε να διασφαλίσετε, σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ότι θα ληφθούν μέτρα με σκοπό την ελαχιστοποίηση ή την εξάλειψη των εξής δυσκολιών:

Φόβος κράτησης και απέλασης μεταναστών που δεν διαθέτουν έγγραφα. Θύματα ξενοφοβικής βίας μάς δήλωσαν κατ' επανάληψη ότι η αστυνομία τούς προειδοποιούσε ότι θα τους θέσει υπό κράτηση και ότι θα κινήσει διαδικασίες απέλασης εάν επιμείνουν στην κίνηση ποινικής έρευνας. Πολλοί άλλοι επίσης προέβαλαν τον φόβο αυτό ως τον κύριο λόγο της απροθυμίας τους να ζητήσουν τη συνδρομή της αστυνομίας ύστερα από επίθεση που είχαν δεχθεί ή να καταγγείλουν το έγκλημα καθ' οιονδήποτε τρόπο. Η Human Rights Watch δεν κατέγραψε περιπτώσεις στις οποίες τα θύματα πράγματι τέθηκαν υπό κράτηση ή απελάθηκαν από την Ελλάδα μετά την υποβολή έγκλησης για ξενοφοβική επίθεση. Εντούτοις, είμαστε

πεπεισμένοι ότι απαιτείται η λήψη μέτρων σε νομοθετικό και πρακτικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλίζεται η πρόσβαση στη δικαιοσύνη όλων των θυμάτων εγκλημάτων μίσους, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος τους στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνουμε ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσφάτως προέβη στην έγκριση οδηγίας που αφορά τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων εγκληματικών πράξεων.ⁱⁱⁱ Το άρθρο 1 της οδηγίας ορίζει ρητά ότι «τα δικαιώματα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία ισχύουν για όλα τα θύματα χωρίς διακρίσεις, ασχέτως του καθεστώτος διαμονής τους». Η εν λόγω οδηγία ζητεί επίσης την ταχύτερη δυνατή διεξαγωγή ατομικών αξιολογήσεων προκειμένου να εντοπίζονται τα θύματα που ενδέχεται να είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στον κίνδυνο επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης και εκφοβισμού· στις ατομικές αξιολογήσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος όπως το καθεστώς διαμονής, καθώς και η φύση του εγκλήματος, «όπως έγκλημα μίσους ή έγκλημα λόγω προκαταλήψεων ή έγκλημα που διαπράχθηκε με κίνητρο σχετικό με διάκριση» (άρθρο 22 σε συνδυασμό με το προοίμιο, σημεία 55 και 56).

Η Human Rights Watch εκφράζει τη λύπη της για τη μη συμπερίληψη στο σχέδιο προεδρικού διατάγματος διατάξεων για τους μετανάστες που δεν διαθέτουν έγγραφα. Επισημαίνουμε ότι σε δημόσιες δηλώσεις σας αναφέρατε ότι τα θύματα εγκλημάτων υποκινούμενων από ρατσιστικό κίνητρο θα μπορούν να υποβάλλουν ανώνυμες καταγγελίες καλώντας την ανοικτή τηλεφωνική γραμμή που δημιουργείται με το παρόν διάταγμα. Οι ανώνυμες καταγγελίες δεν αποκλείεται να αποδειχθούν χρήσιμες για τις αστυνομικές αρχές, συνδράμοντας στο έργο της παρακολούθησης του γενικότερου φαινομένου των εγκλημάτων μίσους και της επικαιροποίησης των στρατηγικών πρόληψης. Εντούτοις, μας είναι δύσκολο να κατανοήσουμε με ποιον τρόπο θα μπορούσαν οι ανώνυμες καταγγελίες να οδηγήσουν στη βελτίωση των αστυνομικών ερευνών ή στην παροχή ουσιαστικής πρόσβασης σε ένδικα μέσα για το θύμα.

Η Human Rights Watch θεωρεί ότι κάθε πράξη που απορρέει από το παράνομο καθεστώς προσώπου φερόμενου ως θύματος εγκληματικής πράξης θα πρέπει να αναστέλλεται εν αναμονή της έκδοσης από τις εισαγγελικές αρχές εκτίμησης σχετικά με το εκ πρώτης όψεως παραδεκτό της προσφυγής. Επίσης, θεωρούμε ότι κάθε πρόσωπο χωρίς νόμιμα έγγραφα το οποίο φέρεται ως θύμα εγκληματικής πράξης που τελεί υπό διερεύνηση, θα πρέπει, βάσει της εκ πρώτης όψεως εκτίμησης της εισαγγελικής αρχής, να απολαμβάνει καθεστώς ειδικής προστασίας για δικαστικούς σκοπούς, προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα νόμιμης παραμονής του στη χώρα έως την ολοκλήρωση των ερευνών και των νομικών διαδικασιών. Εν αναμονή τυχόν απαιτούμενων νομικών τροποποιήσεων ή εισαγγελικών κατευθυντήριων γραμμών, σας ζητούμε θερμά να συμπεριλάβετε στο προεδρικό διάταγμα ρητή απαίτηση, βάσει της οποίας το σύνολο των αστυνομικών υπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένων των υπαλλήλων που δεν έχουν τοποθετηθεί σε ειδικά αστυνομικά τμήματα και γραφεία, υποχρεούται να δίνει προτεραιότητα στην καταχώρηση και τη διερεύνηση καταγγελιών που

αφορούν εγκλήματα μίσους έναντι κάθε άλλης ενέργειας που απορρέει από το παράνομο καθεστώς του θύματος.

Το υψηλό κόστος για την υποβολή έγκλησης. Η Human Rights Watch εκφράζει τη βαθύτατη ανησυχία της για το ενδεχόμενο να υποδεικνύεται σε θύματα εγκλημάτων μίσους ότι υποχρεούνται να καταθέσουν παράβολο των 100 ευρώ για την υποβολή έγκλησης. Καταγράψαμε τρεις περιπτώσεις στις οποίες θύματα ξενοφοβικής επίθεσης ενημερώθηκαν ότι δεν μπορούσαν να υποβάλουν έγκληση χωρίς την κατάθεση του παραβόλου. Το παράβολο των 100 ευρώ καθιερώθηκε στα τέλη του 2010, προκειμένου να αποθαρρύνεται η υποβολή μηνύσεων για επιτόλαιους λόγους και, όπως φαίνεται, επικρατεί μεγάλη σύγχυση σε σχέση με τις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζεται.

Η Human Rights Watch θεωρεί ότι για κάθε αξιόποινη πράξη που μπορεί να χαρακτηριστεί ως έγκλημα μίσους πρέπει να χωρεί αυτεπάγγελτη παρέμβαση της δημόσιας αρχής, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομικής έρευνας και της ποινικής δίωξης, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση παραβόλου εκ μέρους των θυμάτων. Εν αναμονή των απαιτούμενων διευκρινίσεων είτε διά νόμου ή μέσω δεσμευτικών εγκυκλίων, σας καλούμε να συμπεριλάβετε στο προεδρικό διάταγμα ρητή απαίτηση, βάσει της οποίας όλοι οι αστυνομικοί υπάλληλοι υποχρεούνται να καταχωρούν και να διαβιβάζουν στις εισαγγελικές αρχές κάθε καταγγελία που αφορά εικαζόμενο έγκλημα μίσους χωρίς την υποχρέωση κατάθεσης παραβόλου εκ μέρους του θύματος.

Γλωσσικοί περιορισμοί. Πολλά θύματα ξενοφοβικής βίας, ειδικότερα, δεν μιλούν καθόλου ή τόσο καλά Ελληνικά ώστε να μπορούν να εκφραστούν αποτελεσματικά. Επισημαίνουμε ότι το σχέδιο προεδρικού διατάγματος προβλέπει ρητά την παρουσία διερμηνέα «εφόσον αυτό ζητηθεί ή κριθεί αναγκαίο». Σας καλούμε να καταστήσετε υποχρεωτική την παρουσία και τη συνδρομή διερμηνέα επαρκούς κατάρτισης για τους σκοπούς της καταχώρησης καταγγελιών.

Βελτίωση της καταγραφής

Η Human Rights Watch χαιρετίζει την προσοχή που αποδίδει το σχέδιο προεδρικού διατάγματος στο μείζον ζήτημα της καταγραφής, της συλλογής και της ανάλυσης δεδομένων που αφορούν εγκλήματα μίσους. Έως σήμερα, τα στατιστικά στοιχεία της ελληνικής πολιτείας δεν είναι αξιόπιστα λόγω της ανεπάρκειας των αστυνομικών αρχών και του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης να ανταποκριθούν, να αναγνωρίσουν, να διερευνήσουν και να διώξουν κατά τρόπο άρτιο εγκλήματα μίσους. Η ελλιπής καταγγελία των περιστατικών βίας από τα θύματα, και ειδικότερα τους μετανάστες που δεν διαθέτουν έγγραφα, συνιστά επίσης σημαντικό πρόβλημα.

Η συστηματική συλλογή δεδομένων για τη ρατσιστική και ξενοφοβική βία, καθώς και για τα εγκλήματα μίσους γενικότερα, είναι μείζονος σημασίας για την ανάλυση των τάσεων και τη διασφάλιση κατάλληλης απόκρισης. Σας καλούμε να προσδιορίσετε στο προεδρικό διάταγμα

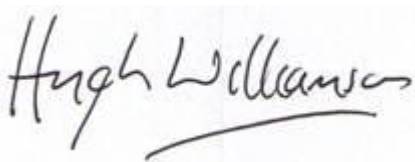
τα μέσα για την καταγραφή καταγγελιών που αφορούν εγκλήματα μίσους, καθώς και το είδος των πληροφοριών που θα πρέπει να καταγράφουν οι αστυνομικές αρχές με σκοπό τη δημιουργία δεδομένων χρήσιμων τόσο για την παρακολούθηση μεμονωμένων περιστατικών όσο και για την ανάλυση ευρύτερων τάσεων. Το σύστημα θα πρέπει να καθιστά δυνατή την καταχώρηση αναλυτικών δεδομένων, τουλάχιστον, ανά είδος εγκλήματος, ομάδα στην οποία ανήκει το θύμα και τοποθεσία του εγκλήματος.

Σας καλούμε επίσης να τροποποιήσετε το προεδρικό διάταγμα ούτως ώστε η ετήσια έκθεση προς τον Προϊστάμενο Επιτελείου της Ελληνικής Αστυνομίας για τα εγκλήματα μίσους να υποβάλλεται και στο Κοινοβούλιο και να τίθεται στη διάθεση του κοινού, προκειμένου να διασφαλίζεται η δημοκρατική εποπτεία και διαφάνεια.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω ότι η Human Rights Watch θεωρεί ενθαρρυντικό το γεγονός ότι αναγνωρίζετε ως σοβαρό πρόβλημα την ξενοφοβική βία στην Ελλάδα και ότι αναλάβατε την πρωτοβουλία για τη συγκρότηση ειδικών μονάδων εντός της Ελληνικής Αστυνομίας. Εντούτοις, η υιοθέτηση ολοκληρωμένης προσέγγισης είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται αποτελεσματική απόκριση της αστυνομίας και ουσιαστική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για τα θύματα εγκλημάτων μίσους. Μια τέτοια προσέγγιση απαιτεί σαφή εντολή, επαρκή στελέχωση και εκπαίδευση, άρση των αντικινήτρων στην καταγγελία εγκλημάτων μίσους, συστηματική καταγραφή των περιπτώσεων εγκλημάτων μίσους και λογοδοσία.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας σε αυτό το σημαντικό θέμα.

Με κάθε εκτίμηση,

Hugh Williamson
Διευθυντής
Τμήμα Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας
Human Rights Watch

ⁱ Human Rights Watch, *Μίσος στους δρόμους: Η ξενοφοβική βία στην Ελλάδα*, Ιούλιος 2012, <http://www.hrw.org/reports/2012/07/10/hate-streets>.

ⁱⁱ Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, «Hate Crime Laws: A Practical Guide», 2009, σ. 53-56.

ⁱⁱⁱ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων εγκληματικών πράξεων, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/pe00/pe00037.en12.pdf> (πρόσβαση στις 9 Νοεμβρίου 2012).